

چرا رئیس‌جمهور در ارائه آمار دقت نمی‌کند

■ جواد آذری جهرمی سعی کرد آمار اشتباه حسن روحانی در خصوص اشتغال را اصلاح کند اما آیا این اولین اشتباه آماری حسن روحانی در حوزه اقتصاد بود؟

صفحه ۹ را بخوانید

تصمیم شورای عالی انقلاب فرهنگی برای برگزاری آزمون سمپاد

بهانه جدید آموزش و پرورش چیست؟

۲۰

حجت الاسلام کلانتری معاون فرهنگی و دانشجویی دانشگاه آزاد اسلامی:

شورای راهبردی فرهنگی در دانشگاه تشکیل می‌شود

■ شورای راهبردی فرهنگی که نقش سیاستگذاری و خط‌مشی‌های کلان را دارد، می‌تواند در جهت‌دهی و انسجام‌بخشی به فعالیت‌های فرهنگی دانشگاه موثر واقع شود

۲۰

تلگرام در نسبت با زندگی، آزادی و حاکمیت

دولت بر ساحل عادت

■ آنطور که از خبرها برمی‌آید، دوران عادی حضور ایرانیان در تلگرام روبه پایان است اما مباحثی در این مدت طرح شده که می‌تواند برای حوزه‌های علوم انسانی موضوع تحقیق جدی باشد

۱۶



دوم اردیبهشت سال ۵۹ سالروز آغاز حرکت دانشگاه‌ها برای رهایی از گروه‌های مسلح و تندرو است
روایت عبدالکریم سروش، علی احمدی، محسن میردامادی، سیدعباس نبوی، محمدملکی و...
از ماجرای «انقلاب فرهنگی»، رادر صفحات ۱۲، ۱۳، ۱۴ بخوانید

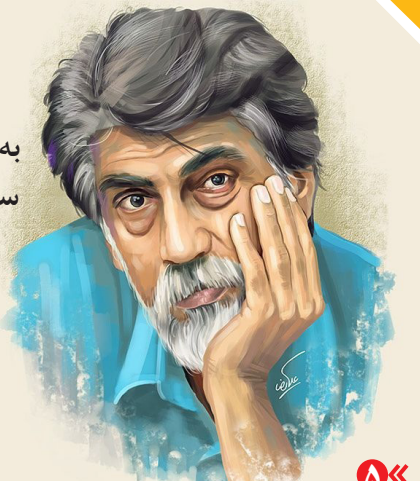
۱۰ روایت کمتر دیده شده از انقلاب فرهنگی

نجات دانشگاه

طراح: احسان سلیمان | فروردین ۱۳۹۷

به مناسبت دوم اردیبهشت
سالروز تولد قیصر امین پور

درد نام دیگر من است



۵

سر مقاله

رقابت‌پذیری به عنوان محور اصلی حمایت از کالای ایرانی

«کارایی بازار نیروی کار»، «پیشرفته بودن بازار مالی»، «آمادگی فناوریانه»، «اندازه بازار»، «پیشرفته بودن بنگاه‌های تجاری» و «نوآوری» است. همچنین شاخص‌های خرد بسیار گسترده رقابت‌پذیری، تمامی عواملی را که به ارتقای تولید ملی و داخلی منجر می‌شود، دربر می‌گیرد و توجه به همه آنها اهمیت دارد. از بین شاخص‌های اصلی، مشخصاً آموزش عالی و حرفه‌ای، کارایی بازار کالا، کارایی بازار نیروی کار، آمادگی فناوریانه و نوآوری مستقیماً در محدوده مأموریت رسمی دانشگاه‌ها می‌گنجد و البته سایر موارد نیز بی‌ارتباط با نهادهای علمی، آموزشی و فناوری کشور نیستند. نگاه نزدیک‌تر به وضعیت شاخص‌های رقابت‌پذیری اثبات می‌کند ایران بالاترین رتبه‌ها را در شاخص‌های بهداشت و آموزش ابتدایی و اندازه بازار دارد و در شاخص آموزش عالی و حرفه‌ای که به دانشگاه‌ها مربوط است نیز وضعیت مطلوبی دارد؛ اما از سوی دیگر ضعف عمده در بخش نوآوری، آمادگی فناوریانه و کارایی بازار نیروی کار است که مهار روند فعلی آن نیازمند برنامه‌ریزی جدی است. درخصوص نوآوری، عمده موانع کشور در تبدیل ایده به محصول است که پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد، اصلی‌ترین مسئولیت را در این زمینه دارند. همچنین، ضعف زیرساخت حقوقی در صیانت از مالکیت معنوی، مانع جدی دیگری در رشد نوآوری در کشور است. شاخص آمادگی فناوریانه کشور که به معنای تدارک زیرساخت‌های فناوریانه در بروز و ظهور بازارهای جدید است نیز همچنان با موانعی روبه‌رو است. بیش از همه موانع جدی در توسعه کسب و کارهای مجازی مشاهده می‌شود که امروزه به مزیت بزرگی برای کشورهای رقیب تبدیل شده است و بالاخره کارایی بازار نیروی کار به عملیاتی و کاربردی بودن آموزش نیروی کار بستگی دارد تا بتواند نیروی کار تخصصی را متناسب با استانداردهای جهانی عرضه کند. اگرچه تربیت نیروی کار حرفه‌ای از نظر فنی و تکنیکی در کشور وضعیت مطلوبی دارد، اما سایر جنبه‌های آن ازجمله قابلیت‌های کارایی، ارتباطی، اجتماعی و فرهنگی نیروی کار از نظر سازمان‌دهی و سامان‌دهی ملی با ضعف‌هایی همراه است.

بازنگری در برنامه‌های آموزشی و تاکید بیشتر بر بعد کارایی آموزش در ورود نیروی کار به بازار، تأمین جنبه‌های مهارت‌رئاری، روانی و اجتماعی نیروی کار و قابلیت‌های ارتباطی دیگر مانند فراگیری زبان‌ها با تاکید بر زبان‌های رسمی کشورها منطقه، محورهایی است که باید قویا در دستورکار دانشگاه‌های کشور اهمیت و مرکزیت یابد. شاخص افزایش کیفیت تولیدات داخلی به عنوان یکی دیگر از جنبه‌های حمایت از تولید کالای ایرانی نیز متأثر از حوزه رقابت‌پذیری است و پیشرفت در این عرصه، به ارتقای کیفیت کالاهای منجر خواهد شد؛ اما از سوی دیگر، دانشگاه‌ها در دمیدن روح میهن‌دوستی و ازجمله در تبدیل خرید و استفاده از کالای ایرانی به یک عنصر فرهنگی سازنده، نقش‌آرشدی مهمی دارند. اینکه کشور مقتدر جمهوری اسلامی ایران توانسته است با استفاده از ظرفیت جاری خود در شرایط تحریم ظالمانه که اکثر این تحریم‌ها مستقیماً بر شاخص‌های رقابت‌پذیری تأثیرگذار هستند روند رو به رشدی را به اثبات برساند، نشان از وجود قابلیت و ظرفیت جدی در توسعه بازار تولیدات داخلی است که تحقق حاکمیتی این ظرفیت، نیازمند تلاش همه‌جانبه است و ازجمله دانشگاه‌های کشور باید به سهم خود ابعاد مرتبط با مسئولیت‌هایش در توسعه قابلیت‌های رقابت‌پذیری را محقق سازند. تأمین قابلیت‌ها و ظرفیت‌های داخلی در مسیر تولید کالای ایرانی، تنها راه برون‌رفت جامعه از مصائب اقتصادی و مطامع دشمنان کشور است.

طرح شعار سال توسط رهبر معظم انقلاب اسلامی با عنوان «حمایت از کالای ایرانی» و شرح ایشان به دلیل طرح این شعار و همچنین ابعاد مهم آن در بیانات معظله در اجتماع زائران و مجاوران حرم مطهر رضوی در اولین روز سال جدید، هم‌آحاد مردم و هم نهادهای مختلف جامعه را به عزم جدی برای تلاش در مسیری می‌طلبد که سعادت و خیر بزرگی در خود دارد. شمول مخاطبان شعار سال از طرف رهبر حکیم انقلاب به وضوح بیان شده است که: «شعار سال با دو منظور مطرح می‌شود: یکی جهت دادن به سیاست‌های اجرایی و عملکرد مسئولان دولتی و مسئولان حکومتی است، یکی توجیه افکارعمومی است؛ یعنی افکارعمومی توجه پیدا کند به اینکه چه مسأله‌ای امروز برای کشور مهم است، و بنابراین «شعار امسال، هم خطاب به مسئولان است، هم خطاب به مردم است». از این رو لازم است نهادهای علمی و تحقیقاتی کشور در کنار سایر نهادهای مخاطب این پیام، ضمن توجه به عوامل تحقق شعار، قابلیت‌ها و مزیت‌های خود را در این مسیر بشناسند و عملاً آنها را محقق سازند. با ارجاع مجدد به متن بیانات معظله، مواردی وجود دارد که مسئولیت تحقق آنها مشخصاً به نهادهای دولتی خاص بازمی‌گردد. ازجمله این اشارات، «مدیریت جدی واردات از سوی دولت»، «مبارزه جدی با قاچاق» و «سرمایه‌گذاری فعالان اقتصادی در تولید است که با مستقیماً برعهده نهادهای مشخص دولتی است یا زمینه برای تحقق آن، وابسته به اقدامات اجرایی و دولتی مشخصی است. اما علاوه بر موارد این چنینی، «رقابت‌پذیر کردن کالای ایرانی در عرصه خارجی و بین‌المللی»، «افزایش کیفیت تولیدات داخلی» و «تبدیل خرید و استفاده از کالای ایرانی را به یک فرهنگ و تعصب» سه محوری است که نهادهای علمی کشور و ازجمله دانشگاه آزاد اسلامی در تقویت و ارتقای آنها از مزیت‌های بالاتری برخوردار هستند.

رقابت‌پذیری به عنوان اولین محور عمده، به معنای توانایی و عملکردیک بخش اقتصادی یا یک کشور در فروش و عرضه کالا و خدمات در یک بازار در مقایسه با دیگر زیربخش‌ها و کشورهای حاضر در همان بازار است. همچنین مفهوم رقابت‌پذیری ملی یکی از شاخص‌های اصلی پیشرفت اقتصادی است. در گزارش جهانی رقابت‌پذیری مجمع جهانی اقتصاد، رقابت‌پذیری به عنوان «مجموعه نهادهای سیاست‌ها و عواملی که سطح تولید یک کشور را تعیین می‌کند» تعریف شده است. با این نگاه، رقابت‌پذیری همه شاخص‌ها و تلاش‌های لازم برای دستیابی به حداکثر حمایت از تولید کالای داخلی را در خود دارد و از این رو همچنان که در بیانات معظله هم تاکید شده است، در بحث شعار سال، اهمیت مضاعف دارد.

خبرنویس بخش اینکه براساس گزارش مجمع جهانی اقتصاد، جمهوری اسلامی ایران در ارزیابی ۲۰۱۸-۲۰۱۷ با ارتقای رتبه بین‌المللی

پیشرفت اقتصادی است. در گزارش جهانی رقابت‌پذیری مجمع جهانی اقتصاد، رقابت‌پذیری به عنوان «مجموعه نهادهای سیاست‌ها و عواملی که سطح تولید یک کشور را تعیین می‌کند» تعریف شده است. با این نگاه، رقابت‌پذیری همه شاخص‌ها و تلاش‌های لازم برای دستیابی به حداکثر حمایت از تولید کالای داخلی را در خود دارد و از این رو همچنان که در بیانات معظله هم تاکید شده است، در بحث شعار سال، اهمیت مضاعف دارد.

خبرنویس بخش اینکه براساس گزارش مجمع جهانی اقتصاد، جمهوری اسلامی ایران در ارزیابی ۲۰۱۸-۲۰۱۷ با ارتقای رتبه بین‌المللی

پیشرفت اقتصادی است. در گزارش جهانی رقابت‌پذیری مجمع جهانی اقتصاد، رقابت‌پذیری به عنوان «مجموعه نهادهای سیاست‌ها و عواملی که سطح تولید یک کشور را تعیین می‌کند» تعریف شده است. با این نگاه، رقابت‌پذیری همه شاخص‌ها و تلاش‌های لازم برای دستیابی به حداکثر حمایت از تولید کالای داخلی را در خود دارد و از این رو همچنان که در بیانات معظله هم تاکید شده است، در بحث شعار سال، اهمیت مضاعف دارد.

یادداشت

درباره نقاط دیده نشده از «انقلاب فرهنگی»



محمد رهنایتی
دبیر دانشگاه و علمی

اردیبهشت ماهی است که می‌توان به نوعی آن را ماه دانشگاه دانست؛ چرا که مهم‌ترین کنش نظام جمهوری اسلامی با مسأله دانشگاه در سال‌های نخستین انقلاب اسلامی، در این ماه بوده است. از نظر نگارنده، دوم اردیبهشت سال ۱۳۵۹ که با صدور پیامی از سوی امام‌خمينی(ره) به «فرمان اعلام انقلاب فرهنگی» مشهور می‌شود، مهم‌ترین تلاقی نظام نوپا با دانشگاه پس از انقلاب است، اما تصور ساخته و پرداخته شده از انقلاب فرهنگی در سال‌های پس از آن، چندان با واقعیت همخوانی ندارند به این دلیل که جناح‌های مختلف با عینک سیاسی خود این رویداد را روایت کرده‌اند، با این حال دقت در مجموعه‌ای از نظرات و خاطرات چهره‌های مختلف موثر در این موضوع می‌تواند تصویر دقیق‌تری به دست دهد.

❧ دانشگاه یا پادگان؟

شاید مهم‌ترین سوال درباره انقلاب فرهنگی، چرایی آن باشد. برای پاسخ به این سوال کافی است نگاهی به شرایط زمانی و وضعیت دانشگاه‌ها در آن سال‌ها بیندازیم. «چپتن، کلاشینکف و کلاسی که نیست» شاید دقیق‌ترین تصویر از دانشگاه در سال‌های ابتدایی انقلاب باشد به گونه‌ای که نام پادگان عنوان مناسب‌تری برای دانشگاه‌ها بود. تصور کنید در کلاس درس نشسته‌اید و ناگهان یکی از اعضای سازمان منافقین (که البته در آن سال‌ها خود را مجاهدین خلق می‌دانستند) با لگد به در می‌کوبد و کلاس درس استاد را به خاطر تظاهراتی در حمایت از فلاخ خلق و بهمان مجاهد تعطیل می‌کند! یا هر روز به جای عبور از کنار مجسمه فردوسی در آستانه ورودی دانشکده ادبیات، باید از کنار دو تانک عظیم چیفتن رد شوی که در اختیار سازمان چریکی است که یکی از ساختمان‌های دانشگاه را هم در اختیار دارد! یا تصور کنید عامل ترور یکی از محبوب‌ترین چهره‌های انقلاب، هم‌کلاسی شماست! این تصاویر شاید بدیع اما در سال‌های ابتدایی انقلاب وضع هرروزه دانشگاه‌های مهم کشور چون دانشگاه تهران، علم و صنعت، فردوسی مشهد، تبریز و دیگر دانشگاه‌ها بوده است. واضح است که در این شرایط دیگر امکان دانش‌جویی برای دانشجویان فراهم نیست. از سوی دیگر گروهک‌های مختلف با عناوین پررزش و برق (که هنوز ماهیت‌شان برای مردم روشن نیست) در دانشگاه‌ها اتاق عملیات دارند؛ تشک‌های انقلابی در دانشگاه‌های تهران عموماً درگیر

ماجرای اشغال لانه جاسوسی هستند و گرایش‌های جناحی‌شان هم مزید بر علت شده تا رگه‌هایی از اختلاف در این تشک‌ها کم‌کم خودنمایی کند. بخشی از دفتر تحکیم وحدت (و موثر در ماجرای اشغال لانه جاسوسی) به جهت نگاه غالب چپ در آن سال‌ها و احساس اینکه هر اقدام دیگری، انقلاب دوم را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد با رزمه‌های انقلاب فرهنگی در دانشگاه‌ها - با این توجیه که چنین اقدامی بازی در پازل دعوای سیاسی حزب جمهوری و بنی‌صدر است یا این تصور که جریان راست تحکیم وحدت برای خالی‌نماندن عریضه‌شان در انقلابی‌گری به فکر انقلاب فرهنگی افتاده‌اند - مخالفت و همین موضوع را پیچیده‌تر می‌کند. با این حال پیام نوروزی امام‌خمينی(ره) در سال ۵۹ بسیاری از ابهامات را برطرف می‌کند و عزم دانشجویان برای بازگرداندن دانشگاه به اصالت اصلی خودش جزم می‌شود؛ لذا کلاس‌های درس تعطیل می‌شوند تا اصل دانشگاه تعطیل نشود.

❧ اثرات دیده نشده انقلاب فرهنگی

اما فارغ از چگونگی انجام انقلاب فرهنگی و اثرات سیاسی این رویداد که بسیار درباره آن گفته شده، انقلاب فرهنگی روی دیده نشده‌ای دارد که خیلی مورد توجه قرار نگرفته است. انقلاب فرهنگی در دانشگاه‌ها چند اثر بسیار مهم دارد. تا پیش از انقلاب اسلامی یک حس آزاردهنده میان دانشجویان خودنمایی می‌کرد و آن شرکت ندادن دانشجویان در اداره کشور بود، اما پس از تسخیر لانه جاسوسی و نیز انقلاب فرهنگی، این دانشجویان هستند که در موضوعات اساسی کشور مشارکت داده می‌شوند. به سبب تعطیلی دانشگاه‌ها نهادهایی چون جهاد دانشگاهی، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، بنیاد شهید انقلاب اسلامی، نهادهای فرهنگی و هنری مثل وزارت ارشاد و حوزه هنری و بیش از همه آموزش و پرورش و حتی وزارت امور خارجه پذیرای دانشجویان می‌شوند. از سوی دیگر اساتیدی که تا سال ۶۱ یعنی هنگام بازگشایی دانشگاه‌ها به ترجمه کتاب‌های علمی دانشگاهی می‌پرداختند، زمینه ایجاد نشر دانشگاهی را فراهم می‌کنند و خیل عظیمی از ترجمه‌های کتاب‌های دانشگاهی در این ایام رخ می‌دهد. همچنین بسیاری از دانشجویان ایرانی شاغل به تحصیل در خارج از کشور به ایران بازمی‌گردند و عهده‌دار مسئولیت‌های دولتی می‌شوند. مهم‌ترین رخدادهای دانشگاهی دیگر، تجمع یا تأسیس دانشگاه‌های جدید است و دانشگاه‌هایی چون تربیت مدرس، خواجه‌نصیر و حتی علامه به شکل جدیدی متولد می‌شوند و اینها وجوه دیده نشده انقلاب فرهنگی برخلاف تصویر رایج است.

پرویز سروری به فرهیختگان می‌گوید برخی به خاطر ناتوانی در اداره کشور به سپاه می‌تازند

سپاه گره‌گشای پروژه‌های بر زمین مانده در تهران بود

دوم اردیبهشت سالگرد تأسیس نهاد انقلابی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی است. به همین مناسبت جهت بررسی چگونگی فعالیت این نهاد انقلابی سراغ سردار پرویز سروری رفتیم. مسئولیت تشکیل سپاه غرب تهران (مقداد) و بعد از آن فرمانده سپاه غرب تهران که مسئول اعزام بزرگ به جبهه‌ها بود...

صفحه ۳ را بخوانید

«مهاجرت»، یک نمایش در ۳ پرده و چالش‌های آن در مستندهای پرس تی‌وی

مهاجرت از آن دست مقولات و مسأله‌انسانی است که صرفاً به تجربه سفر شناخته نمی‌شود و چالش‌های مختلفی را پیرامون خود شکل می‌دهد که هر کدام از آنها می‌تواند از منظر آسیب‌شناسی اجتماعی و فردی مورد بررسی قرار گیرد. به عبارت دیگر «مهاجرت» را اگر به عنوان یک مضمون در نظر بگیریم می‌توان آن را از جنبه‌های گوناگون فرهنگی، اقتصادی، سیاسی...

صفحه ۴ را بخوانید

پروفسور VS ژنرال

جنگ در اردوگاه اپوزیسیون کی‌روش

بی‌اهمیت‌ترین بازی تاریخ ذوب‌آهن و پرسپولیس؟ شاید نه. درست است که پرسپولیس قهرمانی‌اش در لیگ را جشن گرفته اما ذوب‌آهن هنوز برای عنوان دومی می‌جنگد و این جنگ برای امیر قلعه‌نویی ارزشی بیش از این حرف‌ها دارد. او فصل قبل را با تراکتورسازی در مقام سومی به پایان رساند و حالا می‌کوشد تا با کسب عنوان دومی و نایب‌قهرمانی لیگ هم رکورد سال...

صفحه ۱۵ را بخوانید